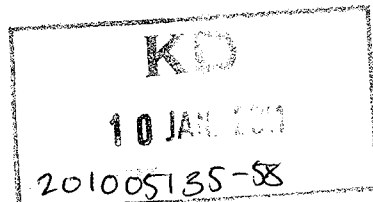

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref
201005135

Vår ref
201004178-/ELU

Dato
07.01.11

Forslag til endringer i opplæringslov og privatskolelov - kompetanseregler mv - høring

V i viser til Kunnskapsdepartementets ekspedisjon av 20. oktober 2010.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har følgende merknader i saken:

HOD støtter forslaget om å innføre konkrete fagkompetansekrav for å undervise i grunnskolen. Dette er viktig for kvaliteten på undervisningen og HOD mener det bør stilles fagkompetansekrav i alle fag på alle trinn fra 5.-10. og ikke bare fra 8.-10. trinn. Dette er årstrinn der det stilles store krav til faglig forståelse, og der lærere med god fagkompetanse vil være helt essensielt for elevenes motivasjon, læring, mestring og måloppnåelse. Dette er sentralt i arbeidet for å nå mål om at flere skal fullføre hele opplæringsløpet. Utdanning er en viktig bakenforliggende faktor i arbeidet for å redusere sosiale forskjeller i helse. Lærere med god fagkompetanse vil kunne bidra til at skolen lykkes bedre i sine primæroppgaver, noe som er viktig for elevenes trivsel og helse – og følgelig for folkehelsen.

Vi står overfor store helseutfordringer med blant annet økende overvekt og fedme, selv blant barn og unge, noe som blant annet skyldes lite fysisk aktivitet og ugunstige kostvaner. Vaner dannes tidlig og skolen er en helt sentral arena for å bidra i arbeidet for en bedre folkehelse. Foruten å tilrettelegge for fysisk aktivitet og gode rammer rundt måltidet i skolen, vil undervisningsfagene kroppsøving og mat og helsefaget være sentrale i arbeidet for forebygge sykdom og fremme helse. HOD mener det er særdeles viktig at lærere som underviser i disse fagene har god kompetanse, for å sikre at kompetansemål oppnås og at elevene motiveres til sunne levevaner gjennom undervisning av lær-

ere med kompetanse i fagene.

HOD har forståelse for at det foreslås unntaksregler fra kompetansekravene, men er noe betenkt over at det i 2.4.4. foreslås at skolene kun er "forpliktet til å vurdere situasjonen på nytt minst en gang i året". HOD mener dette er for passivt og at det tilrettelegger for at skoler faktisk kan ha lærere uten fagkompetanse som underviser i for eksempel mat og helse og kroppsøving over mange år.

Dagens situasjon i mat og helse faget er at kun 1 av 3 lærere har fordypning i faget, og de fleste av disse er eldre lærere. HOD er bekymret for rekrutteringen i framtiden, blant annet med bakgrunn i at få høyskoler tilbyr fordypning i faget. Kompetansemålene i læreplanen i mat og helse er faglig krevende sett i forhold til at det er grunnskolens minste fag med få timer. HOD mener det stiller store krav til en lærer å legge opp undervisningen slik at elevene kan oppnå disse kompetansemålene uten selv å ha grunnleggende kompetanse i faget.

To av tre lærere i kroppsøving vurderer sin kompetanse som ikke eller ikke helt tilfredsstillende. Forskning viser at elever som har lærere med formell kompetanse i kroppsøving er mer aktive i kroppsøvingstimene og utvikler bedre motoriske ferdigheter.

Med vennlig hilsen

Eivind Astad e.f.
avdelingsdirektør

E.Lien Utstumo
rådgiver